034-2023

Amendement
Opkomstdrempel 30% referendum schrappen

Raadsvoorstelnummer: 605928
Onderwerp: Referendumverordening Houten 2023
De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 9 mei 2023
Ondergetekende(n) stelt/stellen voor: 1.De Referendumverordening Houten 2023 *gewijzigd* vast te stellen door *Artikel 12 lid 1 (Het referendum is geldig indien ten minste 30% van het aantal kiesgerechtigden heeft deelgenomen aan de stemming) te schrappen.*
Toelichting: De referendumcommissie adviseert om de opkomstdrempel van 30% te schrappen uit de Referendumverordening. Ook de VNG adviseert, in de 2019 geactualiseerde modelverordening, om geen opkomstdrempel in de Referendumverordening op te nemen. Een van de meest positieve effecten van een referendum is draagvlak voor bestuurlijke keuzes te vinden, het publieke debat aan te jagen en ruimte te bieden voor oordeelsvorming van inwoners van Houten. Het ongeldig verklaren van een referendum uitsluitend op basis van de opkomstdrempel, kan leiden tot teleurstelling en scepsis over het belang van een referendum. De uitslag van een raadgevend referendum is per definitie een advies van de inwoners van Houten aan de raad. Ongeacht de opkomstdrempel dient de raad de uitkomsten te wegen en niet te laten leiden door de opkomst. Immers voorafgaan aan het houden van een referendum heeft de raad ingestemd met het verzoek cq de relevantie van het onderwerp waarover een referendum wordt gehouden. Waar de raad de inwoners het vertrouwen geeft mee te denken in de bestuurlijke afwegingen, dienen de inwoners er op te kunnen te vertrouwen dat de raad de uitslag cq het advies serieus neemt. Een opkomstdrempel mag deze wederkerigheid niet in de weg staan Daarnaast voorkomt het schrappen van de opkomstdrempel twee bekende nadelen: Ten eerst biedt de opkomstdrempel een ongewenste prikkel tot thuisblijven aan voorstanders. Voorstanders kunnen voor het dilemma worden gesteld om ofwel te gaan stemmen en daarmee hun voorkeur te uiten, maar tevens de opkomst op te krikken, ofwel om thuis te blijven in de hoop dat zonder hun deelname de opkomstdrempel niet wordt gehaald. Omdat het referendum een participatie-instrument is voor burgers acht de referendumcommissie het onwenselijk dat inwoners voor een dergelijke strategische keuze worden gesteld om al dan niet te participeren.

Totaal		ITH	D66	NH	GL	VVD	CDA	SGP	CU	PvdA	HA!
	Voor										
	Tegen										

Ten tweede blijkt uit eerdere ervaringen dat de opkomst bij lokale referenda vaak aanzienlijk hoger is indien het referendum tegelijkertijd met een reguliere verkiezing wordt gehouden. Dat laatste is niet bij alle referenda het geval, omdat het conform de verordening niet mogelijk – en gelet op de vertraging in het besluitvormingstraject ook niet wenselijk – is om in alle gevallen te wachten tot de eerstvolgende verkiezingen. De kans dat de opkomstdrempel wordt gehaald is bij referenda die gelijktijdig met een verkiezing plaatsvinden derhalve hoger dan voor referenda die op een afzonderlijke datum worden georganiseerd. Dit betekent dat initiatiefnemers van een referendum in sommige gevallen voordeel ondervinden van de timing van het referendum, wat een ongelijk speelveld creëert ten opzichte van initiatiefnemers van referenda die dit voordeel niet genieten. De indieners vinden het van belang dat elke inwoner van zijn stemrecht gebruik mag maken. Wanneer inwoners hun stem via een referendum laten horen, dienen zij op geen enkele manier afgeremd te worden door een opkomstdrempel. Elke stem bij een referendum dient serieus genomen te worden en de indieners vinden het onwenselijk dat een referendum ongeldig wordt verklaard als de opkomstdrempel niet wordt behaald.
Ondertekening en naam: **Willem Zandbergen** **Anneke Dubbink** **Axel Eerdman** **Marije Werelds** **Marian Aanen** **ITH** **PvdA** **HA** **D66** **NH** **Robert Pelleboer** **CDA**

Totaal		**ITH**	**D66**	**NH**	**GL**	**VVD**	**CDA**	**SGP**	**CU**	**PvdA**	**HA!**
	Voor										
	Tegen										